

تحلیل محتوای کتاب‌های علوم اجتماعی دوره دوم متوسطه نظری از نظر میزان توجه به مولفه های ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

امیر سبزی پور^۱، ثریا بیک محمدی^۲، کبری احمدی پارسا^۳، شکوفه حسینی راد^۴

۱- عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور گروه علوم تربیتی

۲- کارشناسی ارشد علوم تربیتی

۳- کارشناسی ارشد علوم تربیتی، آموزگار مقطع ابتدایی

۴- کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، آموزگار ابتدایی

چکیده

پژوهش حاضر با هدف «تحلیل محتوای کتاب‌های علوم اجتماعی دوره دوم متوسطه نظری از نظر میزان توجه به مولفه های ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» انجام شد. پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده ها، کیفی از نوع تحلیل محتوا می باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل متن، تصاویر و پرسش های کتاب های درسی علوم اجتماعی دوره دوم متوسطه نظری (پایه دهم، یازدهم و دوازدهم) می باشد این کتاب ها شامل هویت اجتماعی برای پایه دوازدهم کلیه رشته ها و جامعه شناسی برای پایه دهم و یازدهم انسانی بود. ابزار گردآوری داده ها شامل روش های اسنادی و تحلیل محتوا و از چک لیستی شامل مؤلفه های ساحت تربیت سیاسی اجتماعی استفاده شد. نتایج بدست آمده بر اساس حدود ساحت تربیت سیاسی اجتماعی نشان داد که در کتاب هویت اجتماعی پایه دوازدهم بیشترین میزان توجه به مبحث تعالی هویت دینی و اخلاقی متریان بوده است و کمترین توجه مربوطه به مبحث توجه به حیات طیبه است. در کتاب جامعه شناسی پایه دهم بیشترین میزان توجه به مبحث تعالی هویت دینی و اخلاقی متریان بوده است و کمترین توجه مربوطه به مبحث تعالی هویت دینی و اخلاقی متریان بوده است و کمترین توجه به مبحث مشارکت متریان در فعالیت های سیاسی و اجتماعی است. در کتاب هویت اجتماعی دوره دوم متوسطه بر اساس قلمرو ساحت تربیت سیاسی اجتماعی بیشترین میزان توجه به مبحث ارتباط مناسب با دیگران بوده است و کمترین توجه مربوطه به مبحث توانایی های زبان ملی است. نتایج بدست آمده بر اساس قلمرو ساحت تربیت سیاسی اجتماعی در کتاب جامعه شناسی پایه دهم بر اساس قلمرو ساحت تربیت سیاسی اجتماعی، بار اطلاعاتی عدالت اجتماعی ۰.۷۶ و ضریب اهمیت ۰.۱۷ نشان داد که بیشترین توجه به این بخش بوده است و با اختلاف بسیار کمی به سایر مؤلفه ها نیز توجه شده است. در کتاب جامعه شناسی پایه یازدهم بر اساس قلمرو ساحت تربیت سیاسی اجتماعی، بار اطلاعاتی مهارت های ارتباطی ۰.۷۷ و ضریب اهمیت ۰.۱۷ نشان داد که بیشترین توجه به این بخش بوده است و با اختلاف بسیار کمی به سایر مؤلفه ها نیز توجه شده است. در کتاب جامعه شناسی پایه دوازدهم بر اساس قلمرو ساحت تربیت سیاسی اجتماعی، بار اطلاعاتی تعامل شایسته و ارتباط مناسب با دیگران ۰.۷۷ و ضریب اهمیت ۰.۱۸ نشان داد که بیشترین توجه به این بخش بوده است و با اختلاف بسیار کمی به سایر مؤلفه ها نیز توجه شده است.

کلید واژگان: تحلیل محتوا، ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش